

AAN DE FRACTIES DIE DE NIEUWE GEMEENTERAAD VAN DEN HAAG VORMEN 2026-2030

2 april 2026

Geachte raadsleden,

Dank dat u zich met goede moed wil inzetten voor het bestuur van deze mooie stad! Vanuit burgerorganisaties, die zich inzetten voor de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid, verwelkomen wij u als nieuwe raadsleden en feliciteren ook uw collega's die al eerder verantwoordelijkheid hebben gedragen. De mix van nieuwe energie en lange adem is hard nodig om het goede van de vorige periode te consolideren en daarbij met vertrouwen het stuur in handen te kunnen nemen.

Wij gaan graag met u in gesprek en dragen hierbij vast suggesties aan die draagvermogen in de buurten genereren en uw beleidskeuzes versterken dankzij vlottere plan- en bouwprocessen, met als gevolg een mooiere stad dan die U aantreft.

1. Alleen een nieuwe welstandsnota of nieuwe erfgoedverordening maakt de stad niet *bij toverslag* fraaier. Samen vormen ze een beter kader, maar nu is het aan u om het stuur te nemen. Raadsleden neem het voortouw, en laat u niet inperken door wat lang in de pijplijn van het besluitvormingsproces heeft gezeten. U kent deze stad en heeft het vertrouwen gekregen om de regie te nemen!

Raadsleden leef u in en durf uw twijfels te bespreken met deskundigen uit eigen kring of met kennis van de kwaliteiten van Haagse buurten en wijken: de architectuur, het groen, de mix van wonen, werken en voorzieningen. Betrek de organisaties die zich al jarenlang inzetten voor deze stad. Daar zit het doorleefde geheugen en kunt u inspiratie opdoen, nieuwe plannen bespreken. Doe het vooral vooraf en op tijd want dan is er nog veel te winnen.

Raadsleden zorg voor visie en duidelijkheid, daarmee krijgt u een sneller proces en bouwt u zowel vertrouwen op naar bewoners als naar partijen en initiatiefnemers die u nodig hebt om samen te bouwen aan een beter leefbare en veilige stad!

2. Den Haag is een mozaïek met gewaardeerde wijken en buurten met elk een eigen karakter en kwaliteit. Versterk dat nu eens echt zonder overal identieke blokken bij te bouwen!

Versterk de schakeringen in 19^e en 20^e eeuwse wijken, en op al die plekken waar via aan- en opbouwen de stad door een beetje in te schikken leefbaar moet worden gemaakt. Doe het passend volgens uw welstandsbeleid!

Net zoals het passend zou zijn om niet met gelijksoortige, non-descripte hoogbouw in de Binckhorst of ZuidWest te strooien. Laat het mozaïek daardoor niet vervlakken!

Maak van de Leyweg een levendig stadscentrum. Zorg bij nieuwbouwplannen ook voor woningen voor ouderen en gezinnen met kinderen. Laat het karakter van de Binckhorst industrieel en stoer, en versterk het karakter van Mariahoeve en ZuidWest. Doe het passend volgens uw welstandsbeleid en voorkom dat Vinex woningen worden ingevoegd in bestaande wijken. Stel paal en perk! Zo bouwt u aan wijken waar bewoners een leven willen opbouwen

3. Om de stad mooier te maken moet de stad beknopter en duidelijker haar verlangens formuleren naar initiatiefnemers en burgers toe.

Ontwikkelaars weten niet waar ze in onze stad aan toe zijn. Er is een bureaucratische bestuurscultuur ontstaan in de illusie dat wanneer beleid stap voor stap in nota's wordt vastgelegd, er vanzelf vlotte bouwprocessen volgen. Een ontwikkelaar wordt geconfronteerd met gaandeweg veranderende uitgangspunten en doelstellingen en heeft door personeelsverloop telkens met andere ambtenaren en opinies te maken. Daarbij ontstaat een boekenkast vol herhalende nota's, waar achteraf naar believen uit geplukt blijkt te kunnen worden. Het kost veel tijd en menskracht, maar de praktijk in ZuidWest toont aan dat daarmee niet de noodzakelijke dynamiek van het ontwerp- en bouwproces ontstaat.

Zo telt het beeldkwaliteitsplan Laakhavens 114 pagina's die kunnen worden vervangen door één zin met 8 (acht!) woorden: 'maak een passende verbinding tussen Laakkwartier en Vaillantlaan'. Maak veiligheid op straat weer tot een ontwerpkwesitie. Neem de ernst van de klachten daarover serieus en geef dat mee aan een goed georganiseerde Commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed. En bevrage die Commissie in uw vergaderingen over de geleverde kwaliteit.

4. Zorg voor meer pluriforme en passende architectuur door de opgave pluriformer te stellen en de beroepsgroep daarmee uit te dagen.

Toen Adri Duivesteyn wethouder werd heeft hij privé zich laten bijscholen door Ruud Brouwers in stedenbouw en architectuur. Om in de mooie stad Den Haag te bouwen en te slopen moet je weten wat je doet en moet je kunnen beoordelen wat adviseurs je voorleggen. In het apparaat van de Haagse

*bestuurscultuur vindt dit nu plaats zonder veel invloed van de volksvertegenwoordiging.
Raadsleden, pak die verantwoordelijkheid terug!*

5. Gebruik de ontwerpwedstrijd of tenders als openbare meningsvorming over de toekomst van de buurt

Betrek stadsbreed de buurten bij hun verdere vormgeving en zorg. Over participatie is veel geschreven, maar participatie is beperkt tot lopende projecten. Buurttafels of omgevingstafels kunnen behalve projecten ook omgevingszorg betreffen en consensus bereiken over vereiste actualisering van omgevingsplannen en toekomstige initiatieven. Daarmee slaat u een brug tussen bestuur en bewoners en bouwt u vertrouwen op.

6. Vermijd in ieders belang de valkuil van de vorige vier raadsperioden, waarbij de inspraak door een handvol burgerorganisaties in commissie- en raadsvergaderingen is verworden tot het op het laatste moment bijpraten van raadsleden met informatie die hen niet is aangeleverd door de ambtelijke staf. Denk aan de LER en Amare.

Vorm een klankbordgroep uit die bekende insprekers: Heemschut, AVN, Bomenstichting Den Haag, Bewonersorganisaties zoals Bezuidenhout, Vrienden van Den Haag, SOS den haag. De klankbordgroep brengt tijdig adviezen in aan de raad, monumentenzorg en commissie Omgevingskwaliteit en Cultureel Erfgoed.

**Anneke de Gouw Erfgoedvereniging Bond Heemschut commissie Zuid Holland
Rupert van Heijningen Vereniging Vrienden van Den Haag
Peter Drijver Stichting SOS den haag**